

Vseavstrijski katoliški shod na Dunaju.

Dunaj, 20. novembra 1907.

Zastopniki vseh avstrijskih narodov so prihiteli na cesarski Dunaj, da se skupno z živo besedo in medsebojnim posvetovanjem navdušijo za skupne vzore ter storijo jasne načrte za delo bližnje prihodnosti. Najbolj so seveda zastopani Nemci, na tisoče in tisoče jih je prišlo. Med zastopniki drugih narodov so se posebno odlikovali Slovenci. V imenu Slovencev je v slovenskem jeziku shod pozdravil prvi večer g. dr. Lampe iz Ljubljane. Izvajal je, da se katoliška slovenska organizacija drži načela, da je treba več delati kakor govoriti. Zato izvaja na vseh poljih društveno delovanje v praktičnem smislu ubogemu ljudstvu v pomoč. Posojilnice, gospodarska društva, splošno koristne naprave so delokrog, v katerem se kaže katoliška misel socialnih reform. In ljudstvo to delo razume in z veseljem sodeluje, tako da se misel krščanske dejanske vzajemnosti vedno lepše kaže v svojih uspehih.

Na zborovanju za mladeniško organizacijo je govoril v imenu Slovenske krščansko-socialne zveze za Stajersko g. dr. Hohnjec, njen podpredsednik. Slavi je krepko razvito mladeniško gibanje na Slovenskem, kjer že imamo vse to v dejanju, kar si nemški mladeniški še le snujejo, omenjal navdušenost in požrtvovalnost za dobro stvar, ki se opaža pri naših organiziranih mladeniških. Shod je sklenil ustanoviti državno zvezo mladeničev, mladeniško (posredovalno) pisarno ter mladeniški list.

Na velikem shodu mladeničev je zopet Slovenec dr. Krek iz Ljubljane imel slavnostni govor. Ta organizator in vodja krščansko-demokratskega gibanja na Slovenskem je s svojo znano spretnostjo govoril o tem, kako mesto naj zavzema mladeniška organizacija v delavskem gibanju. Ta naj prinaša v vse socialno gibanje vedno plamteč ogenj upanja, poguma in duha požrtvovalnosti.

V pondeljek zvečer je v slavnostni dvorani ob velikanskem navdušenju govoril dr. Sušteršič, vodja Ljudske stranke na Kranjskem ter načelnik Slovenskega kluba, pri katerem so tudi naši poslanci Slov. kmečke zveze, o predmetu vera in javno življenje. Občinstvo je prirejalo burne ovacije govorniku za njegove iskrene, močate in neustrašene besede.

Slovenci so imeli svojo zastopstvo tudi v predsedništvu katoliškega shoda v osebi g. državnega poslanca Povšeta iz Ljubljane, ki je kot podpredsednik tu in tam vodil zborovanja.

Na katoliškem shodu na Dunaju se je posebno temeljito razpravljalo kmečko, zadružniško in delavsko vprašanje. Velik korak naprej se je storil v mladeniški organizaciji ter skrbi za dobre časnike.

Poseben sijaj temu shodu je dala udeležitev vseh avstrijskih škofov, ki so zdaj na Dunaju, slavnega župana dunajskega Karla Luegerja, deželnega maršala princa Lichtensteina ter dveh katoliških ministrov dr. Ebenhocha in dr. Gessmana.

Naši shodi.

Brezole pri Račah.

V nedeljo dne 17. t. m. imeli smo imeniten shod. Državni poslanec Pišek poročal nam je o delovanju državnega zbora in zelo nas je razvese-

S tem svojem možu ni bila nič nadležna in on je zaradi tega ni kar nič zaničeval.

Ce je pa on želel, se je pa tudi napravila po knežje in se udeleževala raznovrstnih zabav. S svojo navzočnostjo je le še povečevala njenega moža ugled.

Pri prirejevanju ljudskih veselja je Jacopo gledal le na sebe in na svojo čast — ona pa ni mislila nič na se. Pristostovala je zabavam le iz pokorščine do moža, a njene misli so bile v nebesih. Koliko je pa ona molila vsaki dan za svojega ljubega soproga, čegar dušno stanje je ona bolje poznala kot vsi drugi, koliko je ona zanj žrtvovala, to je bila njena skrivnost, za katero pa ni nihče vedel.

V velikih trumah je prihajalo ljudstvo na slavnostni prostor. Jacopo je hitel domov po svojo ženo. Ko jo je zagledal, oblečeno v najlepšo obleko in okrašeno z biseri in diamanti, je začuden obstal in vzkliknil:

Katarina, kako si ti krasna!

Katarina je pri teh besedah zarudela. Smeilja se mu je rekla:

Le počakaj Jacopo, ko pride smrt, ne boš več takih ljubeznivih besed.

Kako moreš sedaj, ko se greš veselit, govoriti o smrti? jo pokara ljubeznjivo Jacopo. Glej, da mi ne govoriš več o tem.

Oprost, dragi Jacopo; nisem mogla zamolčati te misli.

Vesela se je začela. Za gospodo je bil pripravljen velik oder, pogrnjen z dragocenim blagom. Na sredi med gospami je sedela kot kraljica na častnem mestu Katarina. Jacopo je imel kot prireditelj mnogo opravila na odru.

Za prizori so se vrstile deklamacije, petje, in

lilo njegovo poročilo, da je Slovenski klub v vseh odsekih tako častno zastopan in da je Slovenski klub v tem kratkem času mnogo dosegel, in posebna zasluga je, da je klub, oziroma dr. Korošec dosegel, da se slovenski govori stenografirajo. Državni poslanec nam je tudi na srce govoril, naj se pridno poslužujemo bralnega in izobraževalnega društva v Slivnici, katero ima več sto različnih knjig razne podučne, kratkočasne in zabavne vsebine, ter mnogo raznih časnikov na razpolago. Govoril je tudi o gospodarstvu, priporočal je, naj pristopimo k hočki mlekarji, in da si moramo ustanoviti podružnico kmetijske družbe. Zelo občutimo pomanjkanje živinozdravnika, ker mariborski okraj je zelo obširen in je le samo eden živinozdravnik, kateri ne more niti eno tretjino dela opraviti in se redko doma najde.

Zato nas je močno zanimalo, da je državni poslanec povedal, da je že in še bo zahteval, da dobimo še drugega živinozdravnika. Zelo hvaležni smo tudi Slovenskemu klubu, da se za nas živinorejce poteguje ter se zabrani, da se srbiska meja ne odpre. Naša iskrena želja je, naj bi se naše ljudstvo shodov in zborovanj z večjo vno udeleževalo, se vrnil spet ljubi mir ter si, kakor je državni poslanec želel, vsi podali roke v spravo k skupnemu delovanju za svoj in blagor občine. Že danes smo sklenili, da po novem letu želimo spet zborovanje, in takrat ustanovimo kmetijsko podružnico itd.

Gospod Franc Mlakar nam je govoril o pomenu in koristi Kmečke zveze tako prepričevalno in razločno, da smo sklenili pristopiti kot člani h Kmečki zvezi ter njemu kakor tudi Slovenskemu klubu in našemu državnemu poslancu izrekli popolno zaupanje in zahvalo.

Pri zadnji občinski volitvi smo sijajno zmagali, pa proti volitvi je nekdo vložil priziv na namestnijo, pa zvedeli bodemo za spletke in o tem poročamo pozneje.

Shod v Trbovljah.

Zadnjo nedeljo je priredil državni poslanec g. dr. Benkovič shod delavcev v Trbovljah. Dr. Benkovič je ožigosal ruvanje socialdemokratske stranke proti zadnjim, delavcu prijaznim, nujnim predlogom v državnem zboru, čemur so navzoči socialdemokrati burno ugovarjali. Govornik je razpravljal temeljito o nagodbi in pobijal nedoslednost opozicije Jugoslovanskega kluba zoper to državno potrebo v trenutku, ko klub skuša doseči jugoslovanskega ministra-rojaka. Zborovalci so izvajanja državnega poslanca dr. Benkoviča burno odobraval in konečno storili važne sklepe glede krščansko-socialne organizacije v Trbovljah in v Hrastniku. Krščansko-socialna misel si pridobiva vedno trdnjša tla v naši delavski občini.

Državni zbor.

Predzadnji torek dne 12. t. m. je bila končana razprava o Steinerjevem predlogu, da se dajo rezervistovskim družinam podpore, ako so družinski očetje poklicani k orožnim vajam in so njihove družine podpore potrebne. Ta predlog je bil enoglasno sprejet. Sedaj je naloga vlade, da izdela zakonski predlog, s katerim se sklep zbornice uresniči.

Dr. Korošec in dr. Benkovič sta stavila predlog, da se prestavijo poštni uradniki na slovenska tla, ker manjkajo pri nas uradniki, s ka-

godba. Vse je bilo zadovoljno, veselo, navdušeno. Najbolj zadovoljen, vesel, pa tudi ponosen na uspeh je bil seveda Jacopo.

Ravno je odigrala godba veselo, poskočno pesem, in še je odmevalo ozračje od navdušenega ploskanja — tu se zaslišijo naenkrat strašni, obupni vzkliki, prihajajoči iz stoterih grl, ki so pretresli mozek in kosti. Nastala je strašna zmešnjava. Tu pridrvi Jacopo, ves blede in prepaden.

Kaj pa se je zgodilo?

Za božjo voljo? Kje so gospe, kje je oder?

Velik oblak prahu je zakrival mesto, kjer je prej stal oder, izpod katerega je prihajalo srce pretresujoče zdihovalje. Oder se je podrl in pokopal pod svojimi rušami vse gospe.

Kot blazen je tekel Jacopo k podrtini in začel klicati: Katarina, Katarina, kje si?

Pa ni bilo mogoče, najti je. Z veliko težavo in previdnostjo so začeli odstranjevati tramove, in kmalu so potegnili izpod podrtega odra tu mrtvo, tam težko ranjeno gospo. Sto in sto rok je pomagalo pri rešitvi.

Tu zasliši Jacopo svoje ime. In na onem mestu, odkoder je prihajal ta glas, so vzdignili ranjeno gospo. Jacopo je spoznal hitro obleko; bila je njegova Katarina.

Takoj je bil pri nji, pa tudi nekaj milosrdnih gospa je že priskočilo, ki so pomagale mrtvaško bledi gospej Katarini. Bila je smrtno ranjena. Kot malo dete je jokal ob umirajoči soprogi Jacopo.

Tu je za trenutek odprla oči in z velikim napotom rekla:

Zraka želim.

Hitro ji je prerezal Jacopo krasno obleko, toda kot omamljen je obstal. Pod krasno obleko Katarinino se je pokazala spokorna obleka, ki jo je nosila na svojem životu žena tega življenja in ve-

terimi bi se ljudstvo lahko razumelo. Mnogo slovenskih poštnih uradnikov je sedaj na Srednjem in na Gornjem Stajerskem, a pri nas so nemški uradniki, ki ne znajo uradovati slovenski.

Zadnji torek dne 19. novembra se je nadaljevala že pretekli torek pričeta razprava o podražanju živil. Predloge so stavili socialdemokrati ter zahtevali, da se sme uvažati prekomorsko meso ter da se morajo odpreti meje za živino proti Srbiji, Rumuniji in Rusiji. V imenu Slovenskega kluba je govoril poslanec Demšar ter zagovarjal stališče slovenskih kmetov. Njegov govor je vzbudil občno pozornost v zbornici, ker je tako spretno zagovarjal kmečke koristi. Izborni je branil kmečko stališče tudi poljedelski minister dr. Ebenhoch in med njegovim govorom so nastali večkrat hudi in burni spori med poslanci kmetov in socialdemokrati.

Politični ogled.

— Naš cesar prične s splošnimi avdiencami šele prihodnji mesec. V Schönbrunu priredijo zato posebno dvorano.

— Posvetovanje škofov cele Avstrije je bilo minoli teden na Dunaju. Predsedoval je kardinal iruscia. Škofje so sklenili, da se udeležijo katoliškega shoda, ki se je začel minolo soboto.

— Hrvatska. Kakor se poroča iz Zagreba, so banovanju Rakodezaja šteti dnevi. Pri ljudstvu nima nikakega zaupanja. Posrečilo se mu je sicer pridobiti nekatere stare Madžarone iz dobe Khuen Hedervarya, za uradnike, toda to je ljudstvo še bolj razljutilo.

— Naše oboroževanje. Namesto revolverjev uvedejo v armadi in v obeh deželnih brambah repetirne samokrese. V proračunu ministrstva za deželno brambo je za to 80.000 K. — Tudi naša mornarica dobi več novih vojnih ladij. V tržaškem Stabilimento tehnično hitro grade novi 14.600 tonski vojni ladji I. in II. Vojna ladja I. je že malone dovršena, tudi pri vojni ladji II. so dela napredovala. Kakor hitro izpuste v morje vojno ladjo I., prično graditi vojno ladjo III. V Pulju so malone že dovršene nove vrste v naši mornarici, ki je izdelana iz popolnoma novega materiala. V Reki grade zdaj 10 torpednih čolnov in šest torpedov, ki morajo biti dovršene do jeseni leta 1908. Pri Kruppu v Kielu je pa naročila naša mornarica tri podmorske čolne, ki se morajo pričeti graditi takoj.

— Mažarsko nasilje. Na Slovaškem se sedaj vršijo volitve v okrajne zastope. Kako se te volitve vršijo, pripoveduje neki dopisnik slovaških „Lud. Novin“ iz Hruština. Dopisnik piše: V Hruštinu ni volilo ljudstvo, ampak nasilje in goljufija. Da bi slovaško ljudstvo ne zmagalo, poslali so mažarski uradi na volišče orožnikov in dva obmejna stražnika pod poveljstvom nekega pisarja Meška, ki je bil tudi predsednik volilne komisije. Ta pisar je imenoval svojevoljno štiri svoje zaupne moše. Volilci niso smeli ziniti niti besedice. Ko je kaplan Tomanek zoper to nepostavno ravnanje protestiral, imel je na povelje predsednika Meška takoj orožniško bodalo na prsih. Izmed Slovakov noben ni smel biti v volilni sobi. Ko je kaplan Tomanek tudi zoper to protestiral, so ga orožniki prijeli in zaprli v hlev, kjer je bil zatvorjen od 9. ure zjutraj do 5. ure popoldne. Urne

selje vživajočega moža; zelo grobo je bila tkana ta spokorna obleka.

V taki obleki je pristostovala Jacopova soproga veselici!

Katarina! To je bila edina beseda, ki jo je mogel izreči Jacopo v tem trenutku, pri tem pogledu. Oči so mu bile polne solz.

Ona ga je pa pogledala prav ljubeznjivo in je rekla:

Moj Jacopo, z veseljem trpim za te!

Kmalu na to je prišel k umirajoči Katarini duhovnik s sv. oljem. Potem, ko ji je dal sv. odvezo in jo pomazilil s sv. oljem, ga je pogledala s hvaležnim očesom, obrnila pogled še enkrat na moža — in bila je mrtva.

Izdihnula je najplemenitejša gospa tedijska, zvenela je najlepša cvetka umbrijska.

Leta so minula. Lepo telo Katarine se je spreminilo v prah, odkoder je prišlo.

V Jacopovi palači stanujejo tuji ljudje, le tuje obraze srečavaš po ulicah tedijskega mesteca; otroci so že zrastle, starčki so pomrli. Le zidovje samostana je isto kakor pred dvajsetimi leti, toda brata Janez in Marko sta že osivela in sta se močno postarala.

In želja brata Janeza se je izpolnila. V tem času je namreč dobilo krščanstvo ono vzvišeno pesem, ki opisuje žalost Matere božje pod križem; in oče te lepe pesmi je bil eden izmed bratov svetega Frančiška.

V tedijski frančiškanski cerkvi so vdolbene pod postajo križevega pota posamezne kitice prekrasne pesmi: „Stabat mater dolorosa“, (Žalostna je mati stala), pesni, polne žalosti in bridkosti.

Zložil pa je to pesem — brat Jacopo Benedetto iz Todija, imenovan Jacopus.

sploh pri tej volitvi ni bilo; volilni listki so bili razmetani po mizi in predsednik volitve Meško si je vsak listek natančno pregledal. Slovaški volici so se jokali, skripali z zobmi, stiskali pesti od jeze, ali orožniki so imeli povelje, pri najmanjšem nemiru streljati. 180 volilcev je volilo slovaškega kandidata (kar morejo vsi s prisego potrditi) in vendar je volilna komisija našla za slovaškega kandidata samo 88 glasov, za mažarskega pa 129 glasov, dočim v Hruštinu nimajo vsi mažaroni z židovi vred niti 16 glasov.

— **Črnagora.** V Črnigori so prišli na sled veliki zaroti proti knezu. Zarotniki se največ skrivajo v Srbiji. Zaradi tega je med obema državama zelo napeto razmerje. Mnogo zarotnikov so prijeli, nekaterim se je pa posrečilo zbežati.

— **Rusija.** Minoli četrtek ob 11. uri predpoldne je bila na slovesen način otvorjena tretja duma. V mestu in okolici palače, v katero so se zbirali ljudski zastopniki, je vladal najlepši red in mir. Pred otvoritvijo je bila cerkvena slovesnost. Po cerkveni slovesnosti je nagovoril metropolit Anton poslance, pozivljajoč jih, naj vsi složno in v sporazumu z velikim carjem delajo za blagor ljudstva in države. V imenu carjevem je otvoril duma tajni svetnik Golubeff s primernim in kratkim nagovorom, katerega je končal s trikratnimi slavskimi na carja, katere so poslanci navdušeno ponovili. Ko so bili poslanci zapriseženi, vršila se je izvolitev predsednika dume. Izbran je bil s 371 proti 9 glasovom oktobrist (zmer-na stranka) Nikolaj Aleksejevič Comiacoff. Njegova izvolitev bila je z velikim navdušenjem vsprejeta. Prihodnja seja bode še-le potem, ko bode Comiacoff sprejet od carja v avdienci. Občno je mnenje, da bode sedanja duma bolj srečna od dveh minulih, in je utemeljena nada, da bode tudi mirno in uspešno delovala.

— **Rusija in Turška.** Rusija je v zadnjem času, posebno odkar se je sporazumela z Angleško, začela vedno bolj energično posegati v balkanske razmere. Sklenila je z Bolgarsko in Rumunsko zvezo, katere se niso objavile, in sicer z Bolgarsko vojno zvezo, po kateri bi Rusija za slučaj, da bi prišlo do vojne med Bolgarsko in Turčijo, pomnožila bolgarsko vojsko z 12 polki in varovala bolgarska pristanišča v Črnem morju. Bolgarska pa se je zavezala, svojo torpedno mornarico v slučaju potrebe dati na razpolago Rusiji. Veliki knez Vladimir je že ogledal bolgarski luki v Varni in Burgasu. Z Rumunsko se je sklenila medsebojna podpora v slučaju vojne.

— **Portugalska.** Položaj na Portugalskem postaja vsak dan resnejši. Stranke se kar kosaajo, katera bo bolj napadala vlado, ki je s svojim slabim gospodarjenjem prišla ob ves kredit. Celo vojaštvo je zelo nagnjeno, da se pridruži revolucionarjem. Voditelj konservativne stranke se je kar naravnost izrazil, da mora boj končati s padcem ali odstavljenjem kralja Karlosa.

Mala politična naznanila.

Dne 15. nov. Poslanci nemažarskih narodnosti na Ogrskem so sklenili glasovati proti pogodbi z Avstrijo. — Zaradi povišanja častniških plač in zaradi ogrskih grbov na vojaških zastavah se vrše sedaj pogajanja med našo in ogrsko vlado.

Dne 17. nov. Danes je obiskal saški kralj na potu iz Trbiža našega cesarja v Schönbrunn. — V Milanu so hoteli italijanski dijaki demonstrirati proti Avstriji, a jih je policija razgnala. — V Maroku so zopet nemiri. Okolu Casablance se vsak dan ponavljajo ropi. Sumi se, da to dela novi sultan, da bi prisilil Francoze, da bi se ž njim pogajali.

Dne 18. nov. Slovanski dijaki na dunajskem vseučilišču so sklenili, ta teden prirediti velik shod, da nastopijo proti terorizmu nemških dijakov. — Na Češkem so demonstrirali socialdemokrati proti podražanju živil. Dolžijo kmete, da so krivi draginje. — V skopeljskem vilajetu (okraj) na Turškem je prišlo zopet do spopadov med bolgarskimi četami. Vojaki so je napodili. — Na otoku Formozi se je Japoncem uprla stotnja vojakov, ki so zbežali v gore.

Dne 19. nov. Danes je vlada predložila predlogo, po kateri bi smeli veterani pri slavnostnih nastopih nositi puško. — Danes je dospel na Dunaj grški kralj Jurij.

Razne novice.

* **Duhovske vesti.** Župnija Kozje je podeljena č. g. duh. svetovalcu Marku Tomažič, župniku v Pištianju. Župnija Pištanj je razpisana do 7. decembra. Župnija Zg. Sv. Kungofa je podeljena č. g. Matiju Eferl, kaplanu pri Sv. Marjeti niže Ptuja.

* **Odlikovanje.** Potovalnemu učitelju za živino-rejo g. Martinu Jelovek je podarila štajerska kmetijska družba srebrno družbino kolajno z diplomno vred.

* **Osebnosti.** Svetnik pri graškem nadso-dišču dr. Alojzij Fohn je dobil naslov dvornega svetnika. — Sodnim kancelistom v Postojni je imenovan naš rojak iz Slov. gor. g. Jurij Silec, računski podčastnik pri III. top. polku.

* **Shod izobraževalnih društev v Ptuj.** Občni zbor S. K. S. Z. se vrši v četrtek dne 28. t. m. v Ptuj v Na-

rodnem domu. Vsa društva in vsi društveniki ter prijatelji krščanske izobrazbe so iskreno vabjeni. Govor o budoci nalogi naše nepolitične organizacije bo imel slavnoznani naš organizator g. Fr. Gomisek. Posebno vabimo tudi mladence, da se udeležijo shoda. Začetek ob 10. uri predpoldan. Na veselo svidenje!

* **Za deželnozborske volitve** po dr. Dečku dela Slov. kmečka zveza pridno priprave ter je njen povoljen uspeh brezdvomen.

* **Socijalni kurz v Trbovljah** se vrši početkom leta 1908. Tedaj se položi temelj za trajno krščansko-socijalno organizacijo!

* **Zadružni tečaj** v Mariboru, katerega priredi Zadružna zveza v Ljubljani, se začne meseca januarja in sicer prvi torek po sv. Treh Kraljih. Vsi oni, kateri se mislijo tečaja udeležiti, naj pošljejo do konca tega meseca svoje prijave Zadružni zvezi v Ljubljani, da more ona vse potrebno glede prostorov, učnih pripomočkov itd. ukreniti. Vse drugo se bo pravočasno v listih, kakor tudi posameznim udeležencem objavilo.

* **„Edinost“** — izobčena, tako trobijo v svet liberalni listi in za njimi caplja seveda tudi celjski „Narodni List.“ Cela vest je zlagana, in „Edinost“ sama naznanja, da to ni res. Sploh pa se listov ne izobčuje, kar ve vsak naobražen človek. Takih ljudi pa pri celjskih listih manjka.

* **Proti dražbi sv. Mohorja** so na komando voditeljev Narodne stranke začeli rovatiti vsi njihovi privrženci po deželi. Jasno dokazujejo s tem, da so sovražniki zdrave ljudske izobrazbe, da so neprijatelji našega ljudstva. Do tako grde hujskarije proti Mohorjevi družbi se niso niti nemškutarji povzpeli. Ker so nasprotniki na delu, ne mirujemo tudi mi, ampak tembolj agitirajmo za družbo ter ji pridobivajmo novih udov!

* **Nemški dvorni svetnik.** Nekateri listi pišejo, da se je prideli nemškemu ministru rojaku kot dvorni svetnik poslanec Dobernig, da bo nadzoroval imenovanja uradnikov v južnih naših deželah. Izvemo iz verodostojnega vira, da to ni res, in da se kaj takega niti ne namerava.

* **Socialni kurz v Celju.** Takoj po novem letu bo socialen kurz za mladeniče in moške v Celju. Dan se še določi. Ker bo meseca februarja tudi enak socialen kurz v Mariboru, za to se naj oglašajo za celjski tečaj le oni, kojim je zveza s Celjem ugodnejša. Oglasi se naj pošiljajo na tajnika S. K. S. Z.: Ferdo Leskovar, urednik, Maribor.

* **Tudi značilno.** Z ozirom na našo notico pod tem naslovom nam poroča gosp. Jvan Vesenjāk, da ga društvo „Tabor“ ni pozvalo, da izstopi in vrne društveni trak, ker za časa cele volilne borbe ni bil niti član tega društva, društvenega traka pa sploh nikdar imel ni; nadalje nam poroča, da ni urednik, ampak le glavni sotrudnik „N. Sl. Štajerca“.

* **Gospodinjstva šola v Celju.** Kakor poročajo nemški listi, je pobral stari nasprotnik Slovencev ptujski Orniģ našo misel ter tudi hoče ustanoviti gospodinjstvo šolo, v kateri bi se naj naša dekleta bolj ponemčevala kakor pa izobraževala za gospodinjstvo. Dolžnost Slovencev je, da se sedaj s tem večjim ognjem oprimejo ustanovitve slovenske gospodinjstve šole v Celju. Ta misel se je sprožila v Celju, povsod je naša priznanje, toda najti bi morala tudi odprte roke. Darujmo torej letos, kjerkoli se poda prilika, za gospodinjstvo šolo v Celju! Denar se pošilja na: Katoliško podporno društvo v Celju.

* **O celjski Zadružni zvezi.** Bolj v zabavo našim čitateljem kot iz katerega drugega vzroka bomo prijavili danes nek takozvani „popravek“ Zadružne zveze v Celju. Vsak, kdor je količjak imel opraviti z juristarijo, bode iz popravka samega razvidel, da nismo primorani po zakonu objaviti to, kar celjski gospodje imenujejo „popravek.“ Glasi se pa ta dopis Celjanov tako-le: Sklicuje se na par. 19 tiskovnega zakona prosimo, da priobčite glede notice „O celjski Zadružni zvezi“, priobčeno v št. 51 „Slovenskega Gospodarja“ od 31. m. m. pod rubriko „Razne novice“ v zakonitem roku naslednji popravek: Ni res, da je ravnatelj gospod Franjo Jošt eden glavnih agitatorjev Narodne stranke in sploh agitator iste in ni res, da nagovarja g. Jošt ali uradniki ob priliki ustanavljanja posojilnic ljudi zoper duhovnike. Res pa je, da gospod Jošt ni nikak agitator in je tudi res, da slednji pri ustanavljanju zadrug od nekaj rad deluje osobito tudi z duhovniki. Ni res, da je celjska Zadružna zveza dovolila „Narodnemu Listu“ 10.000 K podpore. Res pa je, da Zadružna zveza ni dovolila niti „Narodnemu Listu“ niti komu drugemu še nikdar v strankarske ali politične namene niti vinarja. Tudi ni res, da je „Domovina“ nekako poloficijozno glasilo celjske Zadružne zveze. S spoštovanjem: Zadružna zveza v Celju.“

Mi seveda ostanemo pri tem, da je vse to, kar smo trdili, od prve do zadnje besede resnično z edino spremembo, da se je naklonila podpora „Narodnemu Listu“ od Zveze slovenskih posojilnic. Popravku pa v eni točki prav radi verjamemo, namreč v tem, ko trdijo, da „Domovina“ ni poloficijozno glasilo Celjanov. To popravimo tudi mi in trdimo, da je „Domovina“ pravo, celoficijozno glasilo celjskih zadružnikov. Sumljivo je pa vendar-le, zakaj se gospodje okoli Zadružne zveze v Celju bojijo priznati „Domovino“ kot svoje glasilo. Je morala že vendar kaj zgrešiti, kar jim danes ni prav!

Gospodje, pri „Domovini“ popravljajte, ne pri nas! Seveda s papirnatimi popravki tudi pri „Do-

movini“ ne boste nič opravili in tudi nič popravili. Edino sredstvo tamkaj je poštena — metla. Verjamemo, da dela Jošt s svojo liberalno politiko gospodom mnogo preglavic, a če se hočejo poboljšati, naj povedo Joštu, kar mu gre, ne pa od nas zahtevati, da bi popravljali golo in čisto resnico. Če bo šlo s popravki tako naprej, potem bomo danes ali jutri dobili še dopis, kjer se bo glasilo: „Ni res, da je gospod ravnatelj Jošt se Jošt, ampak res je, da g. Jošt ni Jošt.“ Seveda tudi tega špasa ne bomo svojim bralcem prikrili!

* **Liberalni učitelji** vedno bolj očitno stopajo za dan s svojimi nameni. Nedavno je njihov časopis „Učiteljski Tovariš“ zahteval, da se prepode šolske sestre iz Ciril-Metodove šole v Trstu, češ, da učenke preveč navajajo k molitvi in pobožnosti. To je edini vzrok, katerega imajo ti vzgojitelji krščanske mladine zoper šolske sestre. — Toda v svojih brezverskih namenah gredo še dalje. Posnemati so začeli framasonske učitelje na Francoskem. V nekem kraju na Notranjskem je ondodni učitelj prepovedal nositi otrokom križce in svetinje okrog vratu, ker se to ne strinja s paragrafom 78 nove šolske postave. Istega mnenja je bil tudi okrajni šolski svet v Postojni. Toda o tem se bo še govorilo. Če mislijo liberalni učitelji s takimi nastopi povečati svoj itak že mali vpliv pri našem ljudstvu, se silno motijo. Liberalnim učiteljem kličemo: ne žalite krščanskega čuta našega ljudstva. Vsaka stvar le samo do gotove meje.

* **Rogaški okraj.** Na prizadevanja držav. poslanca dr. Korošca je dobil rogaški okraj 14.000 K podpore zaradi nesreče po različnih uimah.

* **Tržne vesti.** Ako vpoštevamo velikansko draginjo, ki vlada na žitnih tržiščih, se pač moramo vprašati, kaj je vzrok visokim cenam. Počasi ali trajno je lezla pšenica na to višino, koje najbrže v ti letni dobi ne bo več zapustila. Ne da se tajiti, da so višje cene posledice visoke carine, ki zapira avstrijske meje tujemu blagu. Avstro-Ogrska je v stan-u izvažati le, ako je imela jako dobro letino, drugače pa se porabi pridelek doma. Vsled tega bodo visoke cene stalna prikazen, ker naše cene se morajo prilagoditi svetovnim tržnim cenam le tedaj, kadar se pridela v Avstro-Ogrski toliko blaga, da ga je treba izvažati. V ti dobi pa sodeluje v višanju cen tudi dejstvo, da se je splošno manj blaga pridelalo. Glavni delež pa ima špekulacija. Budimška borza trži že 14 dni s pšenico prihodnje jeseni in sicer se je premikala cena med 11.— do 11.90 ter je padla to sredo na 10.90, drugi dan pa zopet poskočila za 30. Tržiti z blagom, kojega materno seme je začelo komaj cimiti, je nevarno, in noben pošten trgovec, mlinar ali producent se ne bo za leto dni naprej zavezal, ker za tako dolgi rok se pač ne more zanimati. Le špekulacija je privlekla na trg to blago, kojega kupci so bili — ogrski producenti, prikazen v ogrski terminski kupčiji. Da bi producent kupoval in potreboval budimpeško usančeno pšenico, ako malo pridelal, je nenaravno. V tem slučaju zamore le manj prodati, nikakor pa ne rabiti onemajene pšenice. Da špekulantje še bolj kalijo vodo, raztresajo govorice, da bo trebalo na Ogrsko uvažati pšenico. S tem se le vznemirjajo duhovi po nepotrebnem, ker Ogrje tišči pšenica in moka v velikih množinah. Uvažala bi le avstrijska polovica, ali pri nas je pšenica relativno še vedno cenejša ko na Ogrskem. Avstrija se tedaj ne boji potrebe uvoza. Kakor smo poročali, je bilo na Ogrskem vreme neugodno in je suša ovirala sejanje ozimne. Prve dni tega tedna je deževalo po celi Ogrski in tudi je postalo jako žužno vreme, tako, da so zamujeno delo lahko opravili. Ali cena zato ni izgubila tega, kar si je prej na račun suše pridobila, ker sedaj se je pomirila zopet Amerika, ki je javila stalnejše in višje cene. Argentinijska danes poroča, da bo letina jako dobra, obilna, torej so bila poročila o slabem položaju pred nekaj časom neresnična. Amerika še vedno spravlja veliko blaga na pot v Evropo. Vsled poloma na denarnem trgu je Amerikancem zlezlo v kosti veliko strahu. Pšenica: Visoka cena sili konzum, da si nabavlja sproti le najpotrebnejše. Že danes se trdi, da je primankljaj letošnje letine vsled dosedanjega jako skrčenega konzuma že poravnal. Vse laži, ki se delajo in trosijo na budimpeški borzi, so brezuspešne ter ne morejo konzuma zvesti iz rezerve. Vsled ugodnega vremena se je mnenje pomirilo, cena se je tekom tedna za približno 10 zvišala. Promet je ostal neizpremenjen majhen, ponudbe skromne, konzum brez življenja. — Rž ima živahen promet, cena jako visoka, tako da se je na praški borzi že pojavila poznanjska rž. — Oves sledi drugim ter se drži cene. — Turščica. Konzum živahno sega po blagu, ker je koroza primeroma še najcenejša. Staro blago je skoro popolnoma izginilo s trga in je tudi v cení visoko. Vsled tega igra važno vlogo nova turščica, ki je že jako pripravna za trg. — Moka. Stara pesem. Fina moka leži v skladiščih mlinov, ne gre nikamor in ugodnejše vreme je prineslo še večji počitek. Temne vrste gredo in še od teh se odpokliče le najpotrebnejše. Ržena moka gre po najvišjih cenah. Otrobi in klajna moka dosežejo najvišje cene, ker blaga primanjkuje. — Hmelj. Promet je postal manjši, mnenje mirno. Slabje in srednje vrste so dosegale K 120.— do 130.— v Zalcu. Prve vrste, ki so brez zanimanja, stanejo nekaj kron več. — Živina (Dunaj): Prignalo se je z ozi-